

Kuryer Poznański
wychozi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych...

KURYER POZNAŃSKI.

Niedziela 13 stycznia 1889

AGENCJE KURYERA POZNAŃSKIEGO:

Rajchmann i Prandiz, w Warszawie ulica Senatorska 23. - R. Mosa w Berlinie, Frankfurcie n. M., Hamburgu, Lipsku, Monachium, Norymbierdze, Pradze, Strassburge...

Przedpłać kwartała
wynosi w Poznaniu marek 4, na wszystkie poczasy cesarstwa niemieckiego i w Austrji...

Poznań, 12 stycznia.

Pierwsze posiedzenie francuskiego parlamentu.

Pierwsze tegożecno posiedzenie Izby francuskiej z dnia 9 stycznia, na którym chodzilo głównie o utworzenie nowego biura Izby...

i zwoleniaka cel ochronnych. Radykalni postąpili tu zreszta tak samo, jak czasy swego postapili...

Najhumornystyczniejszy epizod wieczora tego posiedzenia przypadł na samego zakonczenie. W korytarzach palacu burbońskiego rozszala sie nagle wieść...

Telegramy.

Paryż, 11 stycznia.

W senacie wyglosil prezydent, p. Leroyer mowe, kladac przyklad na to, ze wybor osoby jego jednoczenie prawie dokonany...

Najblizsze posiedzenie senatu odbędzie sie w poniedzialek, dnia 14 b. m. Wiedni, 11 stycznia.

Doniesienie ze Zofii do „Polit. Korresp.“ przeczy stanowczo wszelkim pogloskom o zarzeceniu sie księcia Ferdynanda.

London, 11 stycznia. Depesza z Paryża do Zurychu, datowana na dniu dziesiejszym, zapisuje następujace wiecej o okolicznościach jeziora Nyranza...

Arabowie wystosowali wyzywajace pismo do angielskiego gubernatora Meskay w Usambaro, dosnosc mu z przechwalkami o zwycięstwach swych w Ugandzie...

dziesięciu czterech ciężko rannych; według obliczeń jeste blisko 90 osób leży pod rumowiskami.

W Piłsburgu runela kamienica wysoka na 80 stóp, grzebiąc znaczną liczbę ofiar; wydobyto już 14 trupów i 95 rannych...

Katno, 10 stycznia. Kasa długów państwowych publicke sprazawozanie, według którego fundusz rezerwowi na dniu 1 stycznia doszedł do wysokości 520.000 funtów egipskich...

Peset, 12 stycznia. Stronictwo liberalne jednogłośnie zatwierdzilo ustawę obronną jako podstawę do poszczególnych debatych...

Zofia, 12 stycznia. Biskupi Warmy, Wracy i Tynowy poddajac sie pod rozporządzenie rządu, powrócili do swych diecezji.

* Czynelnikom naszym zwracamy uwagę na jutrzejsze walne zebranie wyborców miasta Poznań, które się odbędzie o godzinie 4 po południu na sali hotelu Saskiego.

* Wczorajsza „Nord. Allg. Ztg.“ donosi, ze w tegożecnom etacie suma dodatków na szkoły uzupelniające z 197.000 marek wzrosła do 237.000, a wiec o 40.000 m Obok tego wyznaczono 350.000 marek na szkoły uzupelniające w W. Królestwie Pruskim...

Wiece. Wiece w sprawie języka ojczystego odbędzie się w niedziale, dnia 13 stycznia o godzinie 1 i 1/2 po południu w Pałacu kolejańskim, w powiecie poznańskim, stacya kolei żelaznej Zlotnik, a gospodarza Kaczmarek.

Gdzie są nasze fundusze katolickie? W chwili, kiedy nasi poslowie polscy wybierajac się na sejm walny do Berlina, kiedy proboszczowie Polacy podpisuja odezwę...

Dawno już przywykliśmy do przyjmowania różnych picisków, wzmierzonych w tym kierunku, ze wszystko, co mamy pod względem osiwiety to zwiadczeżemy jedynie i wylicznie — komu? — rządowi pruskienne, który zastal u nas samą tytko dzieżycję i pustynia i na wszystko, co zrobil u nas, musial sznukać funduszów w „skarbie pruskim.“

Nie będziemy sznukali dowodów do obalenie tego falszego twierdzenia w raportach komisary pruskich, którzy tak pod względem gimnazjow, jak szkół wydzialowych i szkół elementarnych nie mogli znalezc dosłow uznania dla świętej administracyi szkół polskich — ale siegnijemy do dokumentow, świadczacych o tym, ile kapitałow, ile dotacyi wladze pruskie zdobyly z funduszow katolickich, świecko-duchownych i klat-

sztonych na uposazenie dziesiejszych zakladow nankowych, noszacych firmę zupełnie protestancko-pruską lub symultanną, a opierajacych sie jednakże wyłącznie na funduszach, pochodzacych bezwarunkowo z hojnój dotacyi przodków naszych.

Na niejedną zaklad dziesiej protestancki, spoglada dziś niejedni Polak jako na blygi wpływ kultury pruskiej — a niestety nie wie o tem, ze to lub owo gimnazjum, ta lub owa szkoła realna — to zaklad żyjący i utrzymujący się funduszami, płynąciami z dawnych fundacyi polskich i katolickich, z funduszow zakonnych jezuitckich lub reformackich.

Niech nam wolno będzie przytalce wieć kilka dat historycznych, kilka wiadomości, dziś już mniej znanych, ale rzucajacych jaszkrawe światło na praktyke, jakiej się administracyjne szkolne wladze pruskie trzymaly w ostatnich latach 50 — a może nabierzemy lepszego wyobrażenia o tem, co rząd polski pod blygim wpływem Kościoła robot u nas pod względem wychowania publicznego.

II.

Katolickie gimnazjum w Bydgoszczy (dzis gimnazjum protestanckie).

przy którym obecnie nie masz ani jednego profesora katolika, nie mówiac już Polaka, zachowalo swój wyznaniowy katolicki charakter aż do roku 1851. Gimnazjum to bylo fundacya Towarzystwa Jezmowego, a no znieśmieniu tego Zakonu, fundusze jego z rząduw króla Stanislawu Augusta przeszły pod zarząd komisji edukacyjnej...

Nie wiemy, jakie protestanckie kapitały stala obecnie na utrzymanie tego zakludu, faktem j-dnakowoz jest, ze w roku 1851, kiedy nasza wladza, jako przeciwo protestanctyzowaniu tego zakludu energiczni wniosła protest — gimnazjum protestanckie w Bydgoszczy pobieralo z legatow protestanckich mniej wiecej 5 talarow rocznie, płynacych z legatow dyrektora Deinherda...

Opócz tych 5 talarow protestanckich rocznego dochodu, mialo gimnazjum bydgoskie w roku 1851 tytko katolickie legaty i stypendya, pochodzace z funduszow komisji edukacyjnej i z funduszow karmelitańskich klasztoru w Bydgoszczy i katolickiego klasztoru Cystersow w Koronowie.

Rest clamat ad Dominum — nasze fundusze katolickie i nasze polsko-katolickie pojecie rzeczy odwijajac sie zarowno do właściwej instancyi i do księdzia proboszcza w Bydgoszczy.

Res clamat ad Dominum — nasze fundusze katolickie i nasze polsko-katolickie pojecie rzeczy odwijajac sie zarowno do właściwej instancyi i do księdzia proboszcza w Bydgoszczy. Przejacieli zakladow katolickich. (Ciag dalszy nastapi).

w Bydgoszczy? Czy zarząd bydgoskiego gimnazjum jeszcze zdajac sprawę z rozdawania stypendyi płynacych z tych funduszow katolickich, jak to czynil w roku 1836 i w roku 1851?

Prawdą jest, ze dziesiejszy proboszcz bydgoskiego katolickiego kościoła podpisuje odezwę, wyzwyajace do wystawienia pomnika niebożycykow cesarwoi Wilhelmoi I za „dobrodziejstwa, jakie splynyły na Bydgoszcz z powodu przyłączenia obwodno nadnotecznego do Prus“ (za czasow Fryderyka II), a wiec za to, ze niebożycyk cesarz Wilhelmi I pozwolil nam „uczestniczyć w dobre uregulowanych nastepstwach tego przyłączenia“ — atoli jest to wylicznym wynikom osobistych sympatyi, lub antypatyi księdzia Dr. Chorazewskiego, mającego w swej parafii przynajmniej 2/3, a wiec okolo 9000 (na ogólna liczbę 15,600 parafian) Polakow.

Może byloby godniejsza katolicki proboszcza rzeczca jezreż w te sprawę i wydinkowac prawa katolickim uczniow tego gimnazjum do tych uprawnionych stypendyow, aniżeli podpisywać odezwę do wznoszenia pomnikow na pamiatkę przyłączenia obwodno nadnotecznego do monarchii pruskiej!!

Czytaliśmy tę odezwę i ubolewamy bardzo nad tem, ze w miescie, w którym fundusze katolickie przepadły na naukowe cele protestanckie, gdzie katolicy Niemcy — nie wiemy pod jaką inspiracyą — dają do tego, aby utworzyl niemiecko-katolicka parafia, — tego rodzaju odezwę, mimo „obaw“ panow burmistrzow, znajdujacy z tak lekkiem sercem poparcie katolickiego proboszcza bydgoskiego.

Zapewnie wiadomo jest szanownemu księdzu proboszczowi, co dla katolicyzmu w dzieżawach swych zrobil Fryderyk II, i jak go popierali jego następcy.

Przejacieli zakladow katolickich. (Ciag dalszy nastapi).

Pisownia nazwisk polskich.

W piśmie naszym zwracaliśmy niejednokrotnie uwagę na koslawienie nazwisk polskich przez urzadnikow stanu cywilnego, czego następstwem byly wielokrotnie liczne nieporozumienia, a nawet procesy.

W ostatnim czasie poruszonu kwestya, czy przepis § 12 rozporządzenia rady związkowej z dnia 22 czerwca 1875 roku wedlug którego akta stanu cywilnego prowadzone być mają w języku niemieckim, znosi używanie obcej, a mianowicie polskich pisowni przy zapisywaniu nazwisk do akt stanu cywilnego. Minister spraw wnetrznych w kwestyi tej zdecydowal, abezby polskie nazwiska rodzime zapisywane do akt stanu cywilnego pisownia polską, nie zastępowano cłosek polskich literami niemieckimi. Stosownie do tegoż

żanego z osobą liernych postów, którzy go odprawiali chęli, myślało się w skrytości serca: „Jaj Boze, żebyśmy go nie ostali raz widzieli!”, — przegotowy wiaę na jego śmierć byliśmy dobrze. Przecież życie nastąpiło, uczuło się oprócz żalu w sercu wielką po nim próżnię w kraju. Prawda: był chory, niezdolny, chłystki że do grobu, ale go nie chcieli żyć. Jego życie w trudnym położeniu, w konieczności wyboru i postępowania on przemożo chorobę, wydobędzie siły z ciała a radę z głowy, że się na swoim miejscu znajduje — jak to wiele razy robił — upatrzy i wskazuje wyjście z trudności, że swoją radą i powagą utrzyma innych w wybranym kierunku, jeżeli między interesami kraju a państwem zachodzi sprzeczność (jakie zawsze nadarza się muszą), a pogodzenie tych sprzeczności zdawało się zbyt trudnym, obie strony ogładają się na Grocholskiego, jedna z nadzieją, że swoją powagą sprawi u rządu uzalenie stanowiska kraju, druga z nadzieją, że swojego powagą skłoni kraj do zmiany stanowiska i obszarów dworskich oraz petycyh gmin i obszarów dworskich o zmniejszenie konkurencyjnych przy regulacji rzeki Legi.

Petycy radzanok-lencyj oddziału gospodarskiego o uregulowanie licencjonowania stadników, przekazano wydziałowi z poleceniem wniesienia na najbliższej sesji projektu ustawy po wyniesieniu towarzystw gospodarskich i porozumieniu z rządem.

Przyto do wiadomości sprawozdanie o zarządzie jednolitonilnym funduszem pożyczkowym dla gmin na budowę koszar.

Komisyja administracyjna przedłożyła sprawozdanie o petycyi wiele delegatów miast w sprawie uchwalenia ustawy kwaterunkowej i podwyższenia funduszu na pożyczki dla miast na budowę koszar do dwóch milionów, oraz przedłożenia terminu spłaty pożyczek. Zdaniem komisji, żądanie jest wygórowane. Sejm chce równomiernie rozłożyć ciężar kwaterunku, utworzył jednolitonilny fundusz pożyczkowy, przeto ustawa zbędna, a podwyższenie funduszu ze względu finansowych niemożliwe; Komisya wnosi o przejście do porzątku dzisiejszego.

P. Goldman wstępuje w obronie petycy i wnosi odstąpić ją wydziałowi do zbadania i sprawozdania na przyszłej sesji. Wiotesek ten, poparty przez pp. Chrzanońskiego i Weigla, przyjęto.

Do soboty odczono rozprawy nad sprawozdaniem komisji administracyjnej o ponownym projekcie ustawy o stosunkach służbowych.

P. Adam Skrzyński złożył do łaski marszałkowi wniosek, aby wydział zbadał warunki założenia szkoły różniczej w jednym z powiatów Jasio-Krosno-Gorlice.

P. Mernowicz interpeleuje komisarsa rządowego o rozporządzeniu dyrektora służbowych do przywołania od dnia 1 stycznia zmiany systemu poboru podatków gruntowego i domowego w gminach wiejskich.

Kłóby żalozny i opisał te tłumne spychające się nawzajem pomysły i projekta, zwakniania, trudni nieopierające przekoźdy, układy zawigwanym, rywane, i znów wiazane, które skladały pasmo tych sejmowych i parlamentarycznych dzieł! zwłaszcza przed konstytucyją grudiunoi i okolo niej, późnój okolo rezolucji i okolo wyjścia z Rady państwa. A w każdej takiej chwili Grocholski jest czynny, tworzy, kieruje, rozstrzyga, sprzące. Nie liczą ani opowiadając, to jedno tylko zapamiętaj, że jeżeli dziś dawa głaśnią, jeżeli przez lat kilkanaście równowaga utrzymywana jest szczęśliwie, to w wielkiej mierze jego było dziełem i zasługą.

(Ciąg dalej nastąpi.)

Sejm galicyjski.

Lwów, 10 stycznia.

Z porządku dziennego przekazano oddolnym komisjom sprawozdania wydziału o zmianie statutu Banku krajowego oraz o petycyh gmin i obszarów dworskich o zmniejszenie konkurencyjnych przy regulacji rzeki Legi.

Petycy radzanok-lencyj oddziału gospodarskiego o uregulowanie licencjonowania stadników, przekazano wydziałowi z poleceniem wniesienia na najbliższej sesji projektu ustawy po wyniesieniu towarzystw gospodarskich i porozumieniu z rządem.

Przyto do wiadomości sprawozdanie o zarządzie jednolitonilnym funduszem pożyczkowym dla gmin na budowę koszar.

Komisyja administracyjna przedłożyła sprawozdanie o petycyi wiele delegatów miast w sprawie uchwalenia ustawy kwaterunkowej i podwyższenia funduszu na pożyczki dla miast na budowę koszar do dwóch milionów, oraz przedłożenia terminu spłaty pożyczek. Zdaniem komisji, żądanie jest wygórowane. Sejm chce równomiernie rozłożyć ciężar kwaterunku, utworzył jednolitonilny fundusz pożyczkowy, przeto ustawa zbędna, a podwyższenie funduszu ze względu finansowych niemożliwe; Komisya wnosi o przejście do porzątku dzisiejszego.

P. Goldman wstępuje w obronie petycy i wnosi odstąpić ją wydziałowi do zbadania i sprawozdania na przyszłej sesji. Wiotesek ten, poparty przez pp. Chrzanońskiego i Weigla, przyjęto.

Do soboty odczono rozprawy nad sprawozdaniem komisji administracyjnej o ponownym projekcie ustawy o stosunkach służbowych.

P. Adam Skrzyński złożył do łaski marszałkowi wniosek, aby wydział zbadał warunki założenia szkoły różniczej w jednym z powiatów Jasio-Krosno-Gorlice.

P. Mernowicz interpeleuje komisarsa rządowego o rozporządzeniu dyrektora służbowych do przywołania od dnia 1 stycznia zmiany systemu poboru podatków gruntowego i domowego w gminach wiejskich.

Sprawy sejmowe.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin, 11 stycznia.

Parlament niemiecki zajął się dzisiaj w dalszym ciągu badaniem kwestyj wyborczyh. Chodziło na wstępie o wybór narodowego liberalnego posła Webskyego, który w swoim czasie jedynie wykonał 95 głosów zwyciężył wolnomyślnego przeciwnika swego.

Stronnicstwo wolnomyślne zaprzestowało wówczas przeciwko wadzności wyborów, ponieważ okazało się, że p. Websky zwyciężył wybór swój jedynie przez wywołanie przez imiękto (sovereintu) nazwy wotum p. Rheinbana, „czyniąc obywateli” i „brutalnością”, o spowodowało aż trzy wzwania do porządku ze strony marszałka. Posel Bebel zapowiedział zarazem, iż wywoły p. Rheinbana przysłuży się socjalistom wielce przy przyszłych wyborach.

W imieniu stronnicwa centrum przemawiał Schmitz i poparł wymownie protest posłów wolnomyślnych.

W końcu stawili pp. Benignis i Kerdorff wniosek, abey sprawę wyboru p. Webskyiego raz jeszcze przekazał komisji.

Na ten zakładzono posiedzenie.

Następnę jutro o godz. 11. Na porządku obrad: „Soyałno-polityczne wnioski frakcji centrum.”

KORRESPONDENCE.

Wiedeń, 10 stycznia.
(Obrady nad nowym regulaminem musztry. — Z sejm. węgierskiej. — H. Huebner. — Pani Dunajewski.)

Do dziś w pałacu arcyksięcia Albrechta, generalnego inspektora armii austriacko-

węgierskiej, rozpoczely się obrady nad nowym regulaminem musztry piechoty, który stał się koniecznym wskutek wprwadzenia karabinów repetycyjnych. W obrządach tych biorą udział książę Wirtemburski (dowódca 110 lwowskiego korpusu), książę Ludwik Windischgraez, (dowódca 10 krakowskiego korpusu) generał Koenig (dowódca wiedeńskiego korpusu), generał Grottel (dowódca wiedeńskiego bernejskiego korpusu), generał Catly (dowódca 5-go presburskiego korpusu), gen. Schoenfeld, (dowódca 8 hradeckiej korpusu), gen. Filipowicz (dowódca 8 prazkiego korpusu). W wymienionych korpusach już dawno broń zastąpiła nowa i właśnie na mocy odnośnych świadczęd będzie ułożony nowy regulamin musztry, który jednak podobnie będzie się znacznie różnił od dawniejszego.

W sejmie węgierskim jutro rozpoczyna się obrady nad uchwałą już w tutejszej izbie poselskiej ustawę wojskową na lat 10. Nie ulega wątpliwości, że sejm węgierski przyjmie ustawę bez wszelkiej zmiany. Wprawdzie na przeszłyh konferencyach stronnicwa rządowego odzwyczyły się głosy przeciwko artykułowi 25 dotychczasemu ewentualnego drugiego roku służby ochotników, iż którzyby po upływie pierwszego roku nie złożyli egzaminu na ochotców, tudzież za włożeniem do ustawy artykułu, aby ochotnikom wolno było składać egzamin oficerski w języku węgierskim. Atoli p. Tisza ogłosił, że dotychczas nie było potrzeby wnieść do ustawy znaczną większość głosów, gdyż gdyby się stało mają większość głosów, nie mogły pozostać u steru rząd. Stawili więc, jak w podobnych razach powinieli czynić minister konstytucyjny, kwestyja gabinetowa. To też skutkowało, na wczorajszym drugim posiedzeniu zebrali się przynajmniej dwadzieścia osób, którzy zapykali, dlaczego nie oświadczyli się przeciwko ustawie, co to za dziesięcioro — trzeciem zebrania — bez wątpienia — klub stronnicwa rządowego niemal jednomyślnie uchwalił. — Naturalnie skrajna lewica i tak zwana zjednoczona opozycja (Apponyi) skrzyżowały także z tej sposobności, aby głosząc przeciwko ustawie, wywołali znowu popularność. Natomiast stronnicwa rządowa często muszą się zreszka takiej popularności. Węgierskie stronnicwa rządowe doskonale tę potrzebę rozumie i dla tego też od 14 lat utrzymuje się u steru.

W Austrii właściwie tym samym zarysem politycznym odznaczają się tylko izby polskie, gdzie stronnicwa rządowej przagnę gorzco wygrać, jakich dostarcza większość parlamentarna i rząd przyjmują, ale nie chętnie ponoszą kosztą tej przyjemności. Najmniej tego zmysłu politycznego posiadała dotąd lewica, która niekiedy u steru rząd znajdował się gabinet lewicy, zawsze chciała łączyć wygodę stronicwa rządowego z popularnością opozycji i tym sposobem z kolei oblatła wszystkie swoje rządy.

Dotygió dał urzędowa „Wiener Ztg.” ogłasza wywyższenie barona Aleksandra Huebnera do stanu hrabiowskiego. Pan Huebner nazywał się pierwotnie Hafenbergel. Atoli książę Metternich, który baroło polubił młodego sekretarza, twierdził, że z tem nazwiskiem nie można zrobić kariery w dyplomacji i nadał mu nazwisko Huebner, które dotychczas w Austrii Huebner, a które mu się widocznie wydawało bardziej eufemistycznym. P. Huebner zrobił istotnie kariere, bo już w r. 1856 był ambasadorem austriackim w Paryżu. Jednak jako dyplomata wcale się nie odznaczył. Natomiast jako pisarz istnieje pożyte wiele dzieł jego, „Dzieje Sixtusa i jego „Promena” okolo świata”. I jego „Promena” okolo świata”. Jeżeli tym dzieleniu zadowolę swa wywyższenie, to zupełnie zasłuszył sobie na tytuł hrabiowski. Natomiast rehabilitacja Huebnera jako dyplomata nie zachodziła żadna potrzeba.

W chorobie pani Dunajewskiej, żony ministra skarbu, zaszła stanowcza korzyściana zmiana.

ZIEMIE POLSKIE.

* Jak donosi „Grażdanin,” naczelnik obwodn terenowej, generał Smiełkowski, mianowany został jenerał-gubernatorem kijewskimi, w miejsce zmarłego jenerala Drentela.

ROSYA.

* Kurlandzka izba sądowna, jak donosi „Ag. Półn.” skazała pięcioro obywateli z Gólk, a sześciu z Pircaska, naaresz jendemnojęzyczny za użebienie trzeczernikiem gmin, którzy nie chcieli przyjąć dokumentów sporządzonych w języku niemieckim.

Gubernatorowie prowincyi nadbałtyckich zebrał się tutaj, celem narad nad wprawdzeniem w tyeh prowincyach języka rosyjskiego jako wyjątku urzędowego i pierwsze posiedzenie odbyło się dnia 9 b. m.

NIEMCY.

* Berlin, 11 stycznia. Wazne posiedzenie odbyło się w Brunszlu. Wprawdzie nie jawiła się tam więcej jak kilkunastu, chociaż dzisiaj poważniejszą przybrała formę. Według wieści tui, są na dotychczasowy rejent księstwa brunswickiego, ks. Albrecht pruski, nastąpi, a trzon książęcy zabierze książę brunswicki. Czy wieci te się sprawdzą, nie wiadomo.

— Pisma półrządowe nową przyzotowują komedy. Oto dociekiły, iż sprawa Giffkena doprowadzi do wykrycia jakiegoś tajnego sprzyśnienia przeciwko księciu Bismarckowi! Ciekawi jesteśmy, co z tego wyniknie.

— Książę Fryderyk Leopold pruski zaręczył się z księżniczką holenderską Ludwiką Zofią, siostrą cesarzowej niemieckiej.

— Książę Bismarck zamierza podobnie w parlamencie niemieckim poruszyć osobście sprawę Giffkena.

Drugi Zjazd Prawników i Ekonomistów polskich.

Na posiedzeniu komitetu z 26 listopada r. z wybrano sekretarzem pp. prof. dr. Abraham i prof. dr. Tilla. Czesz zjazd oznaczono na wrzesień i powzięto uchwałę co do czasu zgłoszenia i nadsyłania referatów. Na drugim posiedzeniu z 17 grudnia uchwalono wystronować następującą odezwę zapraszającą do udziału w zjeździe członków:

Pierwszy Zjazd Prawników i Ekonomistów polskich, który się odbył we wrześniu 1887 r. w Krakowie, wykamił swemi przekonan swim świat prawnicy, jak pozytywne są takie zebraania, dajęce świadectwo żywośćnoci nauki i pracy, dozwalające wglądnięć w stan i potrzeby naszego społeczeństwa zawodowej. Nie ulega wątpliwości, że każda praca, a więc i duchowa, zorganizowana i łącząca prowadzona silami, tni doniesienie i pelniejsze swoje dać może owoc, a osobiste zbliżenie się i wzajemna wymiana myśli, jest jak najblęszką i najbardziej użyteczną, i stać się może silnym ogniwem, bo opartym na poczuciu wspólnotności, łącząc rozproszonych dotąd pracowników w trelę, zwiazki z dobru nauki i pracy. Wzajemnie zdawczy się mogą, że w społeczeństwie naszym, rządowem różnemi prawami, które odmiennie wytworzązają, brakowały może dla prawników różnych dziedzin punktów stycznych, lecz ów Zjazd Pierwszy przekonał najlepiej, że tak nie jest. Nie tylko bowiem nie zabrakło tematów ogólniejszych, a mimo to praktycznych, które niezawadzały przy odmiennymstaw dawau były się zasadniczo i z politycznym omawiać, lez w własnie ta rozmaitość praw obowiazujących przyznała się do wazestronniczego zbadania poronionych pytań.

Podjąmiejąc też uchwałę pierwszego Zjazdu, zniecierpiąc do zachowania ciągłosci tych zebrań, grono pracowników tutejszych i inowitych Towarzystwa Prawnego postanowilo w celu odnowy i ulepszenia urzędzi Zjazd we wrześniu 1889 r. we Lwowie. Komitet, któremu urzeczywistnienie tej myśli poruczone, przajwszy przekazane przez Zjazd pierwsze temata do dyskusyi, a nie wziępię przytem, że zbierze się nato znaczna ilość tematów, dotyczących spraw i pytań aktualnych i żywionych ze wszystkich gólk nasz prawniczych i ekonomistycznych, zadaje sobie nadzieję, że prawników i ekonomistów polskich z referatami o czynne poparcie przy podjęciu się próby i przyjęciu udziału w zjeździe. Termin do zgłaszania tematów na zjazd oznacza się do 15 lutego 1889 r., pozem ogłoszonym zostanie termin do nadsyłania wygotowanych referatów, tudzież szczegółowy program zjazdu. Biuro zjazdu znajduje się we Lwowie, ulica Jagiellońska 2.

W imię uchwał komitetu obszerniejzego, komitet postanowił zaprosić do udziału w swoich czynnościach pp. prof. dr. Janowicza, prof. dr. Gryzieckiego, adwokata dr. Ostrożyńskiego, dyrektora Banku krajowego dr. Zagórskiego, wiceprezidenta miasta Lwowa Romanowickiego, radczów sądu Mochnackiego Oswald i Zwardzińskiego, oraz szereg specjalistów lokalnych. Uchwalono następnę poprosić niektórych prawników w kraju i w Warszawie o przyjęcie funkcji delegatów Zjazdu. W końcu wybrano do sekcy referatów pp. Pilata, Laskowskiego, Balzera, Białostockiego, Stelskiego, Dziedziewskiego i Engla tudzież obydwuch sekretarzy t. j. dr. Abraham i dr. Tilla, — do sekcy dyskusyjnej pp. Chwalickiego, Stronawskiego, Janowicza, Machowskiego, Baraniewskiego, Ostaszewskiego i Rubenhanera. Obydwom sekretom nadano prawo kooptowania członków.

Towarzystwa i Spółki.

* Wałne zebranie Kółka różniczego-miejskiego, związane w Głuszynie, odbył się w niedziele dnia 13 b. m. o godzinie 10 po południu w Głuszynie u gospodarza Szymona Tomaszka, na które członków z synami, niezczłonków, księży i panów oprzeźni zaprasza Zarząd.

Z pod Kiekrza, 9 stycznia.

Już dawno uznawano w okolicy naszej potrzebę Kółka różniczego, gdyż okolicca nasza nadekto księdz kierkiego, leżące ule do Poznania, tuż nad kółką, prowadząca z Poznania ku Szamotułom, Wronkom i Krzyżowom, posiada dość znaczną liczbę nie tylko mienych, ale i rozsądnych gospodarzy, nie gardzących nauką, ale uznawających, iż zawzesse jeszcze czegoś się dowiedzieć można. Za staraniem i inicjatywą p. Kozłowskiego, w końcu w kwietniu z Wielkiego, zebrało się na dniu 6 stycznia r. b. dośr spogodyarzy i urzędowników gospodarzy, aby w tym celu w wielkiem Kółku różniczym. W tym celu zaproszono także Szań. p. Patrona Jackowskiego, który obok nie zupełnie zdrowy, jednakowoż przybył ze znowu większą gotowością, by być obecnym przy naradzinach jednego z tak drogiem nam i wypieganowanych w wielkiej dociel przez

niego i jego staraniem Kółek różniczych. Posiedzenie zagał ks. Hermtanowski, proboszcz z Kiekrza, witając serdecznie słowy p. Patrona i dziękując mu za hasławkę przybydo do Wielkiego. Następnę p. Patron w przedmowałi nowie wykasłwały koncept planów dla członków 3 Kółek różniczych, które to korzyści nie istnieją tylko w teoryi, jeśli Kółka dobrze są prowadzone i członkowie wypielnią swe obowiązki, ale i w rzeczywistocie, jak tego Szanowny p. Patron dowiódł, przystajęca rozmaite przykłady z dziełów już od dawna istniejących Kółek. Chociaż przy tej sposobności do zabiegania się nie o granicę i ogólnego wyjątku wzięcia pod uwagę mędractwa, dajęce jak najwiękzsz celnie i pozwalajęca, by poszkodowani celnie rzetelnego otkasnowania szkoły mógł zawezwać od siebie na taksatora także przessa odpowiedniego Kółka różniczego.

Po mowie tej, która z widoczna wysochno uwaga, przeczytał ks. prob. Hermtanowski i wyłożył p. P. Pastora statut, nańszozeby założeń Kółka różniczego we Wielkim. Na członków zapisało się osób 20, którzy zaraz składkę tytuł roczną „jużto półroczną, ustanowioną rocznie na marek dwę, złożyli. Przystąpiono następnę do wyboru zarządu mianując prezesem Kółka ks. prob. Hermtanowskiego z Kiekrza, wiceprezesem p. Leon Chlapowskiego, skarbnikiem gospodarza Paszkowskiego z Krzyżownik.

Ks. Hermtanowski przyjmując urząd prezesa podziękował raz jeszcze p. Patronowi za pomoc udzieloną przy założeniu Kółka we Wielkim i za trudny tym celem podjęte i wniósł na cześć jego krzykrotę: „Niech nam żyje!”

Nakoniec ks. Gitzler, proboszcz ze Soboty, dziękując p. Lronowi Chlapowskiego za wystronowanie myśli założenia Kółka różniczego we Wielkim i za miejsce do posiedzenia łaskawie nam udzielone, wniósł także krzykrotę: „Niech nam żyje!”

Doład należy, iż p. hr. Szodlński, przewodnik w naszym powiecie zachodnio-poznańskim przy wszystkich pracach obywatelskich, w liście na rees p. Patrona przysłałam wystronczonych myśli o konieczności przy założeniu Kółka we Wielkim. Polityca reprezentował p. komisarz Chłobowicz ze Sadow i zandam okręgowy.

Słuszny, iż w niedługim czasie założone będzie także Kółko różnicze w Cerekwie, podobnie jak w powiecie zachodnio-poznańskim.

Daby Pan Bóg, izby Kółka to coraz szęć i więcej, rozszerzają, zały, i w naszym powiecie, a to samem celu naszym społeczeństwu!

Kronika miejscowa, prowincjonalna i zagraniczna.

Poznań, sobota 12 stycznia.

* Doniesienia urzędowe. Krół nadał pozastawczemu pobory celnemu i kl. Fenzelero w Lignicy, dotychczas w Penzengerie order orla czerwonego czwartęj klasy.

* Na restauracyi kościoła poklazonowego w Kęplu. J. Nowicka z Dalawa 6 marek. M. S. z Poznania 1,15 m. — Razem z poprzednimi 232 25 marek.

* Test polski w Poznaniu. Dziś komedya Lubowskię w 5 aktach „Sąd honorowy”.

W niedziele komedya Z. Przybylskiego „Dwór w Wladkowicach”.

W wtorek komedya Schöntana „Porwanie Sabinek”.

Czyżżniono.

W czwartek na benefis p. Skirmuntka komedya Scribgo „Pojeńdny na polu młodosty czyli wala kobiet”.

W sobote komedya Labiche i Delacour „Polowanie na zięciów”.

* Wystawa obrazów w teatrze polskim otwarta, jest od wtorek, czwartek i sobote od godziny 10 do 2 po południu, a w niedziele od godziny 12 do 2, nato we wszystkie dni wczorasz w czasie przedstawię teatralnych podczas jednego z muzykowały.

Wstęp dla dorosłych 20 fen., dla dzieci 10 fen.

* Wystawa obrazów Rosena: „Wojsko polskie na Saskim Placu” oraz Wojchicka Kossaka „Bitwa w olszynie pod Grochowem”, — od godziny 10 rano do 3 po południu, w niedziele zaś i dni święteczne od godziny 12 do 3 po południu.

Od jutra niedziele, wstep dla dorosłych 25 fen., dla uczniow 10 fen.

* Zwyczajne zebranie Towarzystwa Remieslników Polskich w Poznaniu odbędzie się w poniedziałek dnia 14 b. m. o godzinie 8 3/4 wczorasz na sali p. B. Kozła przy Wroclawskiej ulicy nr 15. Na porządku dziennym odczyt i wybór komisyi rewizyjnej. Jak najblęszj zyczyć udziału członków pożęanych.

Zarząd.

Kantaka Kazimierza... Barbara Kantak.

walne zebranie wyborców miasta Poznania.

Porządek obrad: 1. Zagajenie przez przewodniczącego komitetu.

Komitet wyborczy miasta Poznania. Fr. Dobrowolski, M. Andrzejewski, Dr. M. Kantecki.

Dr. Paniński, były asystent prof. Mendla i Eulenberga w Berlinie i zakładu wodoleczniczego w Elgersburgu.

!Na Koledę! Piękne obrazki kolorowe Świętych Pańskich z zdywsem i modlitwą na odwrotnej stronie po 3, 4 i 5 fen. za sztukę.

Kalendarz katolicki krakowski na rok Pański 1889. Już wyszedł! Kalendarz katolicki krakowski na rok Pański 1889.

W poniedziałek jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci s. p. (1947) Ludwika Jabłońskiego.

Pożyteczna książka. Wskazówki zawarte w nasłuchaniach nieludzkiej są.

Każdy nagiętek rogówki i brewniki da się wytopić bez bóla i z niezwyrodnym skutkiem.

Czerwona apteka. Poznań, Rynek 37.

Ukończywszy kurs w konserwatorjum p. profesora Scharwenki w Berlinie osiedliam się w Poznaniu i polecam się jako nauczycielka muzyki.

Ruski balsam na odmrożenie. ususza guzy i niedożwała popękania skóry.

Prawdziwy astrachański kawior. szary, grubziarnisty, uanny za n. lepszy gatunek, rozseła fine brutto ind. puszki po 31. 6. (179)

Hurtowny skład win węgierskich A. Cichowicza w Poznaniu przy ul. Berlińskiej nr. 4 i 5, założony w roku 1865.

Elenchus omnium Ecclesiarum et universi Cleri Archidiececesis Gnesnensis et Posnaniensis pro anno Dni 1889.

Konwersye Poznańskiej Landszaft. jako i wyplata udziału amortyzacyjnego

Hartwig Mamroth & Co. Dom bankowy w Poznaniu.

D. Dybizbański, znana od lat 60 firma Huebner. skład bogato zaopatrzonej zegarków genewskich.

Wybór skrzynek grających! Obrączki ślubne.

FABRYKA papierosów i tureckich tytoni "VULKAN" I. F. J. Komendzińskiego w Droźnie.

Lampy. stolowe i wiszące, pajaki do gazu, świecy i nafty, lampy solenne i ka ebienne w najnowszym wrobu.

Warszawski magazyn obuwia Sty Marcin 68 wprost Piekar poleca w bogatym wyborze buciki damskie w rozmaitych fasonach i trzewiki wycięte, prawdziwe cacka, męzkie buty długie z rzadką piękną skórą warszawską, kamazse wszelkiego rodzaju, formy angielskie. Dobre obuwie jest bardzo ważną częścią ubrania ludzkiego.

A. Kaczkowski w Poznaniu, Wielkie Garbary nr. 819, poleca się do wykonywania wszelkich prac pończotniczych, kościelnych, salonowych i artystycznych.

KAWY cukier w głowach i melony. Herbaty. Romy, araki i koniaki w rozmaitych gatunkach po cenie bardzo przystępnej.

B. Glabisz, Św. Marcina 11. Zakład zegarmistrzowski i złotniczy W. SZULCA w Poznaniu w Bazarze poleca zegarki złote, srebrne, Lańcuchy, Regulatory, Budziki, zegary ściennie itd., nad to: !!Dział Biżuteryi!! Garnitury złote, srebrne, double, koralowe i z granatami. Koils, M-dalony, Krzyżki, Broszki, Bransoletki, Kolczyki, przedmioty na Wiazarki, Spłinki do krawca etc. Sygnoły, Pierścienie z brylantami i wszelkie inne. Wszelkie reparacje zegarów i zegarków, jako też i biżuterii, zakład wykonuje szybko i tanio!

R. BARCIKOWSKI,

DROGERYA,
Poznań w Bazarze

poleca po cenach nader przystępnych i w doborych gatunkach
Oljwy do machin. Smarowidła na osie.
Tran na szory i skóry.
Mydła szcześcińskie twarde do prania.
Mydła rzadkie białe i szare.
Świece ołtarzowe z białego czystego wosku tylko 1a.
Olj do palenia dobrze rafinowany. (163)
Przelece salonowe.
Świece stearynowe „Apollo”.
Mydła toaletowe i lekarskie.
Perfumy francuskie i angielskie.
Farby, pokosty i lakiery.
Sól kuchenna i blydca luzno i w ciałach wagonach.
Makuchy rzepiowe i linańce.
Herbaty w doborych gatunkach i taniach cenach.
Prawdziwe francuskie Araki, Cognac i Rum.
Wszelkie korzenie, wyborna oliwę prawoską
do potraw znanej dobroci.
Wszelkie wody mineralne wprost z źródeł sprawa-
dzane itd. itd.
Podróżujących ani zastępowych nie wysła się.
Zamówienia uprasza się wprost listownie.

Wyroby

fabryki wódek i likierów zdrowotnych i luksusowych
B. KASPROWICZA
w Gnieźnie przy ulicy Fryderykowskiej
pod Karpim

jak Benedyktyńka, Chartreuse żółta lub zielona, Abrielotte, Noca, Cacao à la Vanille, Crème de Rose, Vanille, Maraschino, Orange etc. równające się w smaku i dobroci znanym likierom francuskim, jednak z nowymi ostrzeżeniami i etykietami: Holenderskie Cognac, Maraschino d. Zara, Boonekamp, Augustora, Alaszówka, Berlińska Żytniówka, Galaniska, najpiękniejsze malunki z owoców krajowych, wszelkich i francuskich, wszelkie likiery tak zwane polskie: różowy, cytrynowy, złoty, meliowy, imbirowy, pomarańczowa etc. Wszystkie na Dyseldorfski sposób wyrabiane esencje puzeczowe jak: Ananasowe, Bergundzie, Arakowe etc. i własne nowe wynalazki jak: Starca, Ruski balsam, Karpatek i liwski kardal poleca się Szanownej Publiczności po cenach fabrycznych w handlach kolonialnych, cukierniach, restauracjach lub wprost z fabryki.
Wszystki uczestniczą się franco od jak najmniejszej ilości pozazwazy i jak najtaniej. — Opakowanie nie oblicza się. (169)

Stacye

Męki Pańskie
w rozmaitych wielkościach z masy mozkowej i sztucznego kamienia niemieckiego (1030)

Figury

Świętych Pańskich
oleca w wielkim wyborze po cenach bardzo przystępnych

J. Szpetkowski,

Poznań, Berlińska ulica 2.
Fotografie, kosztorysy i rysunki przesyła na żądanie franco.

Swiece ołtarzowe

wyrabiane w mej fabryce z czystego wosku pszczelnego, zastosowane ściśle do przepisów kościelnych a polecione Wielobnemu Duchowieństwu i Szanownym Dozorum kościelnym przez Najprzewielebniejszego Arcypasterza dekretem z dnia 11 lipca r. b. N. 5508/87 nam zawsze w każdej wielkości na składzie i oddaje je po cenach umiarkowanych.
Zamówienia uskuteczniałam odwrrotnie, nie obliczając kosztów przesyłki.
Zarazem donoszę uniżenie, że oddałam na wyłączny skład powyższe świece pp. K. Nowakowskiemu, kupcowi w Inowrocławiu, J. Starkowi jun. kupcowi w Mogilnicie, A. Skowrońskiemu kupcowi w Lesznie.

M. Sobiecki,

fabryka wyrobów woskowych i bielnik wosku,
Poznań, Szeroka ul. 24.

Kompletne wyprawy w sztukach stołowych

ze słynnej fabryki wyrobów srebrnych Christoff & Comp. w Paryżu pod gwarantą podkład srebra ze używanymi i trwałymi i niezmiernie nieustępującym wyrobem szczerze srebrnym polecaną po oryginalnych cenach fabrycznych. (104)

Oszczędność i korzyści wynikające przy zakupie całych wypraw wykazuje niżej zestawienie

Porównanie

1 tuzin lyżek i tytel widły stołowych w ciężkiej wadze srebra kosztuje około 300 marek. Za te same pieniądze otrzymuje się natomiast:

18 lyżek stołowych	M. 37,60	1 lyżko do sosu	M. 5,60
12 noży	" 28,80	1 lyżko do kawy	" 5,60
12 lyżek des rowych	" 35,20	1 noż i widlec do sera i masła	" 8,00
12 widelce	" 25,20	1 widlec i lyżka do salaty	" 9,60
12 łyżki	" 24,00	1 noż i widlec do pieczenia	" 12,00
12 lyżek do kawy	" 14,40	1 szpatki i wid. do ryb	" 14,40
12 lyżek do moki	" 11,20	1 sitko do herbaty	" 4,00
12 ławczek do noży	" 19,20	1 czajki do cukru	" 3,00
2 łyżki polimkowe	" 14,40	1 korki do butelek	" 5,60
1 lyżka wazonowa	" 11,20		
1 lyżka do tortu	" 8,00		

Razem 128 sztuk za 300 marek.

Wszelkie separacje i posprząbanie zużytych sztuk wykonuje trwale po modzie taniach cenach. Stare do użytku nie zdające srebra przyjmuje w zainiam.

J. STARK,

specjalny skład wyrobów z alifonydy i sprzętów kościelnych,
Poznań, Wilhelmska ulica 31.

J. Popławski

Poznań, św. Marcin nr. 16.

Jedyny polski

skład machin do szycia

poleca najlepsze maszyny Singer, lispiskie szpulowe, cylindrowe itp. również (168)

Machiny

do wydziania bielizny, wielki wybór lamp stołowych i wiszących, mechanicznych

pracownia reperacji.

Ceny bardzo przystępne warunki i doradne. Rodacy! zanim kupicie u innego, przekonajcie się najprzód u swego.

MEBLE

w największym wyborze w różnych stylach i formach od skromnych do najwzrostniejszych, we własnej fabryce wykonywane, nam zawsze w znacznych zapasach na składzie. Wyrób jak najstarszy, z dobrego suchego materiału.

Wielki wybór

materjalu na pokrycie

tylko w najnowszych modnych deseniach.

Ceny rzetelne i jak najprzystępniejsze.

Na zamówienie wykonuje się w fabryce pojedyncze sztuki lub całe garnitury podług osobnych rysunków własnej kompozycji. (1717)

J. Zeyland.

KAWY

surowe, czystego i wyborowego smaku od 1,10 M. do 1,70 M. (przy odbiorze 10 funtów lub więcej) jako też zawsze świeżo palona parowa kawa od 1,30 do 2 Mrk.

Karlsbadzka mieszanka.

Herbatę chińską

ostatniego sprzętu po 3, 4 i 6 mrek. za funt, oraz bardzo dobre

prusze herbaciane,

Araki, rumy, koniak, franc. czerwone i węgierskie wina

W. BECKER,

plac Wilhelmski nr. 14, róg Teatralnej ulicy obok cukierni p. Wolkowitza.

Próby i cenniki wysyłam na żądanie franco.

Hurtowny skład

WIN

ANTONIEGO NEUMANA

w Ostrowie (1006)

poleca wina węgierskie tylko osobście od producentów zakupywane w najlepszych gatunkach z dobrych lat, ciężkie, deserowe, zieleniaki, tuste tokajskie. Również wina czerwone z domów A. de Luze & Fils i François Cuzot & Fils w Bordeaux, wina szamparskie, hiszpańskie, portugalskie, reńskie, mozeliskie, oraz wszelkie likiory francuskie, holenderskie i krajowe.

Cenniki na życzenie gratis i franko.

Podług cennika złożonego praktycznie z uwzględnieniem cen najumiarkowańszych polecam:

Urządzenie kompletne z doborych i trwałych mebli

do 2 pokoi 196 Marek do 3 pokoi 470 Marek
wykwintne do 3 pokoi 975 M. wykwintne do 4 pokoi 1563 M.

i t. d. stosownie do wymagań gustu i rozmiarów pomieszkania. (154)

Ceny pojedynczych części urządzenia obliczają się nie wyżej jak w cenniku.

A. Andruszewski,

Magazyn mebli,

Wielka Rycerska ul. 8.

Cenniki na życzenie gratis i franko.

Czarna herbata

1 funt po 2-6 marek w puszkach po 1/4, 1/2 i 1/1 f.

Miejsce sprzedaży po cenach oryginalnych importowego handlu herbacianego Oraz Behrens w Warszawie (Wschodnia Przystań) znajduje się w Poznaniu przy ul. Wilhelmskiej 11 w składzie pod firmą

Engen Werner

Dalszy adresat uprasza się na każdą miejsc. (163)

Najlepsze struny

do skrzypiec, fletów, altówek, wiolonczel, cyt i gitar polskie Schlesińskiego składu muzycznych, Poznań, ul. Wilhelmska 7.

Wielkie futro,

niemal nowe, nielude niedźwiedzie, jest tanio do nabycia, Ulica Berlińska Br. Witkowski, Magazyn mebli. (1042)

Żonaty urzędnik gosp.

w średnim wieku, obecnie samodzielnie w miejscu zarządają y, chciałby dla zmiany stosunków od 1 lipca wzięcia obciąż podać, zastawia zamiarowo przysporzyć sobie moze dochodów, poszukuje zaraz lub później posady. O łaskawe oferty prosz Kuryera sub A. S. 1036.

Organista

żonaty, bięły w swym zawodzie będący 8 lat w jednym mieście, życzy sobie od 1. 4. 80. przyjęcia imię poważ w miejsce lub na wal. Łaskawe oferty przynajmniej Ekspedycja Kuryera sub A. S. 1036.

Organista

kawaler, 20 lat wieku, który na życzenia Wielobnego Duchowieństwa okazać może świadectwami zdolności i dobrego prowadzenia się, przystem przez szkiełstwo i intelektualistwo przysporzyć sobie moze dochodów, poszukuje zaraz lub później posady. O łaskawe oferty prosz Wacław Nowakowski w Międzylinie. (1035)

Borowy

w średnim wieku, dobry strzelec z gospodarstwem leśnym dobrze obeznany, traci miejsce służek zmianie dziedziczy i wyborów. Był kiedyś pod moim zarządem i sumiennie go polecam, wolny od 1 kwietnia. Zdział przez Włodawę. (1024) Józef Thomas.

Organista

młody, żonaty, życzyliby sobie dla polepszenia losu zmienić dotychczasowe miejsce pobyty od 1 kwietnia. Oprócz innych dobrych poleceń, bardzo dobre świadectwo Wgo Ks. Dr. Surzynieckiego reagenta chóru archidiecezjalnego w Poznaniu. Łaskawe oferty do Eksped. Kuryera Pozn. sub S. L. 1034.

Wielmożn. Panom

Didzieicom polecan bez kosztów urzędników, pisarzy, kowali, wiodarzy, gospodynie, panny i wszelkie usługi i uprasza o łaskawe zamówienie. B. Kosiński, żołnierz w cybrzykacji z 1868 roku, Wodna ul. Nr. 1. (1049)

Stangret

w sr. wieku, żonaty, z m. familja, chl. świadectwa (wydalony z pow. wyborów) poszukuje od 1. 5. t. r. miejsca. Bł. wiadomości udzieli St. Garczyński w Pawlowie p. Kiszewo (W. Inna). (1052)

Meblowany pokój

z osobnym wejściem, ze stołem lub bez takiego, jest od 1. lutego do wynajęcia przy ul. S. Marcina 1. r. 41 II p. (1050)

Cenniki na życzenie gratis i franko.

Cenniki na życzenie gratis i franko.

Cenniki na życzenie gratis i franko.

Cenniki na życzenie gratis i franko.

„UNION”

Jasiński i Ołyński

Drogerya

Poznań, św. Marcin 62

poleca (158)

Oliwy do machin, Smarowidła na osie, Tran szwedzki Bergen, Oliwa na patentowane Malaga, Dwusiarczyk wapna, Makuchy linańce i rzepiowe, Farby na posadzki szybko schnące z lakierym bursztynowym i spirytusowym, Rozmaite mydła do prania, mączkę ryżową i pszenną, modre, borax, świece stearynowe i wszelkie artykuły w gospodarstwie domowym niezbędne